

Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti

JUDr. Ing. Stanislav Kouba, Ph.D.

vrchní ředitel sekce sekce Daně a cla

26. 8. 2024

Ministerstvo financí
České republiky

CSRD - Základní informace

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti
- Nahrazuje směrnici 2014/95/EU týkající se nefinančního reportingu
- Dílčí legislativní opatření v komplexním legislativním rámci upravujícím ESG reporting
- První zprávy o udržitelnosti budou za účetní období počínající 1. lednem 2024 nebo později
- Transpozice do 6. července 2024

CSRD - působnost

Rozsah působnosti

- Všechny velké účetní jednotky
- Střední a malé účetní jednotky, pokud jsou jejich CP přijaty k obchodování na regulovaných trzích EU
- Podniky ze třetích zemí
- Mateřská společnost velké skupiny účetních jednotek

*Obecně se vztahuje na obchodní společnosti, v případě úvěrových institucí a pojišťoven se **k právní formě nepřihlíží**.*

Nevztahuje se na subjekty kolektivního investování

CSRD – fáze účinnosti

Účinnost CSRD rozdělena do 4 fází:

- **První fáze** – vykazání informací za účetní období 2024
 - velké účetní jednotky, které jsou subjektem veřejného zájmu s průměrným počtem zaměstnanců za účetní období vyšším než 500
 - mateřské společnosti velké skupiny účetních jednotek s průměrným počtem zaměstnanců za účetní období vyšším než 500

- **Druhá fáze** – vykazání informací za účetní období 2025
 - ostatní velké účetní jednotky
 - ostatní mateřské společnosti velké skupiny účetních jednotek

- **Třetí fáze** – vykazání informací za účetní období 2026
 - kótované střední a malé účetní jednotky a ne příliš složité instituce a kaptivní pojišťovny

- **Čtvrtá fáze** – vykazání informací za účetní období 2028
 - Podniky a pobočky ze třetích zemí

Transpozice požadavků do národní legislativy

Transpozice požadavků směrnice CSRD se týká:

- zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů/nového zákona o účetnictví
- zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů

Transpozice rozdělena do 2 fází:

- 1. fáze – zákon o konsolidaci veřejných financí. Součástí tzv. konsolidačního balíčku byla i
 - novela zákona o účetnictví,
 - novela zákona o auditorech a
 - novela zákona o podnikání na kapitálovém trhu,
- 2. fáze - „implementační novela“ (v současnosti ve formě vládního návrhu zákona)
 - novela zákona o účetnictví
 - novela zákona o auditorech
 - Novela zákona o dorovnávací dani

Transpozice požadavků do národní legislativy

1. fáze

- V 1. fázi se transpozice týká první skupiny účetních jednotek, které jsou obchodní společnostmi a jsou
 - velkou účetní jednotkou, která je subjektem veřejného zájmu s průměrným počtem zaměstnanců za účetní období vyšším než 500 a
 - mateřskou společností, která je subjektem veřejného zájmu, velké skupiny účetních jednotek s průměrným počtem zaměstnanců za účetní období vyšším než 500
- V případě úvěrových institucí a pojišťoven *se k právní formě nepřihlíží*
- Zpráva o udržitelnosti bude vyhotovena za účetní období 2024
- Účinnost vládního návrhu zákona o konsolidaci veřejných financí je **1. ledna 2024**
- Jedná se o účetní jednotky, které již mají povinnost reportovat nefinanční informace
- Zpráva o udržitelnosti se vyhotovuje v souladu s evropskými standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS), přijatých formou nařízení Komise v přenesené působnosti

Transpozice požadavků do národní legislativy

2. fáze

- Druhá fáze transpozice se týká všech ostatních účetních jednotek:
 - ostatní velké účetní jednotky – zpráva o udržitelnosti bude vyhotovena za účetní období 2025
 - malé a střední kótované účetní jednotky – zpráva o udržitelnosti bude vyhotovena za účetní období 2026
 - podniky ze třetích zemí – zpráva o udržitelnosti bude vyhotovena za účetní období 2028
 - mateřské společnosti velké skupiny účetních jednotek – zpráva o udržitelnosti bude vyhotovena za účetní období 2028
- V případě úvěrových institucí a pojišťoven *se k právní formě nepřihlíží*
- Zpráva o udržitelnosti bude vyhotovena v souladu s evropskými standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti, zjednodušenými standardy pro malé a střední kótované podniky a standardy pro podniky ze třetích zemí, které budou přijaty formou nařízení Komise v přenesené pravomoci

Přístup k transpozici směrnice

Minimalistická implementace

V rámci transpozice požadavků směrnice

- Nerozšiřuje se rozsah požadavků oproti požadavkům směrnice CSRD
- Zachovávají se výjimky pro vyhotovení zprávy o udržitelnosti
- počítá se s využitím diskrece týkající se
 - odložené účinnosti pro malé a střední podniky
 - uvádění citlivých informací
 - některých informací ve vztahu k hodnotovému řetězci

V případě nepřijetí XBRL taxonomie EK, zpráva o udržitelnosti se vyhotoví pouze v XHTML bez značkování

Přístup k transpozici směrnice – nový zákon o účetnictví

- Věcně identické řešení jako ve stávajícím zákoně
- Opuštění pojmu „výroční zpráva“, zpráva o udržitelnosti součástí „zprávy vedení“
- Omezení použití pojmu „zpráva o udržitelnosti“ pouze na zprávy podle zákona (omezování greenwashingu)
- Požadavky na elektronickou formu, navázání na ESAP:
 - Elektronická zpráva o udržitelnost → Elektronická zpráva vedení → Elektronická závěrka

Ověřování zpráv o udržitelnosti - transpozice

- ověřování zpráv o udržitelnosti – prováděno výhradně auditory
- Auditorská profese splňuje požadavky kladené směrnicí
 - nároky na odbornou přípravu a zkoušky,
 - průběžné vzdělávání,
 - systémy zajišťování kvality ověřování,
 - profesní etiku, nezávislost, nestrannost, důvěrnost a profesní tajemství,
 - jmenování a odvolávání,
 - organizaci práce nezávislých poskytovatelů ověřovacích služeb,
 - vyšetřování a sankce a hlášení nesrovnalostí)

Ověřování zpráv o udržitelnosti (1)

Ověření

- změna oproti nefinančnímu reportingu, kde se ověřovalo primárně zveřejnění, nové požadavky mnohem rozsáhlejší (viz dále)
- Očekáváno: ověření na základě ověřovacích standardů vydaných Evropskou komisí (zatím ISAE 3000 a návrh ISSA 5000)
- vydávání/přijímání standardů na úrovni EK ve dvou fázích:
 - **První fáze do 1. října 2026** – přijetí standardů s omezenou jistotou, které stanoví postupy, které auditor uplatní k vyvození závěrů týkajících se ověření zpráv o udržitelnosti, včetně plánování, posouzení rizik a reakce na rizika, a druhu závěrů, které mají být zahrnuty do zprávy o ověření
 - **Druhá fáze do 1. října 2028 (očekávání)** – přijetí standardů pro ověření s přiměřenou jistotou, a to v návaznosti na posouzení, jež má určit, zda je ověřování s přiměřenou jistotou pro auditory a účetní jednotky proveditelné

Ověřování zpráv o udržitelnosti (2)

- Ověřování zpráv o udržitelnosti zahrnuto do definice auditorské činnosti
- Zprávu o udržitelnosti může ověřit auditor ověřující účetní závěrku nebo jiný auditor

Zpráva auditora o ověření zprávy o udržitelnosti poskytuje:

- v oblasti ověření výroční zprávy/zprávy vedení

- přiměřené ujištění o souladu informací o udržitelnosti s účetní závěrkou
- vyjádření, zda auditor identifikovat nesoulady mezi svými znalostmi nabytými z auditu a informacemi o udržitelnosti

- v oblasti ověření zprávy o udržitelnosti - omezené ujištění o souladu zprávy o udržitelnosti se zákonem o účetnictví, vč.

- ujištění o souladu zprávy o udržitelnosti se standardy EU pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS)
- Ujištění o správné aplikaci konceptu dvojí materiality
- ujištění, že zpráva o udržitelnosti je značkováána v souladu s právními předpisy a předpisem EU upravujícím jednotný elektronický formát

- Auditor ověřující účetní závěrku a současně zprávu o udržitelnosti může vydat jednu zprávu auditora

Vliv CSRD na stávající auditory

- Stávající auditoři nebudou nuceni skládat nové auditorské zkoušky k problematice CSRD
- Problematika naplnění požadavků CSRD však musí být součástí kontinuálního profesního vzdělávání, které může být doplněno zkouškou – týká se všech auditorů
- Auditoři, kteří neabsolvují průběžné vzdělávání k problematice CSRD, nejsou oprávněni provádět ověření zprávy o udržitelnosti
- Předpokladem je proškolení všech stávajících auditorů ve vztahu k CSRD
- Komora auditorů uvede v rejstříku auditorů, kdo dokončil průběžné vzdělávání (vč. souvisejících zkoušek) k problematice CSRD
- Forma kontinuálního profesního vzdělávání organizovaná Komorou auditorů:
 - 5 půldenních webinářů na výkaznictví udržitelnosti zakončených zkouškou (kvízem)
 - 1 dvoudenní webinář na ověřování zpráv o udržitelnosti zakončený zkouškou (kvízem)

Vliv CSRD na uchazeče o auditorské oprávnění

- Na uchazeče, kteří dokončí odbornou praxi a auditorskou zkoušku do 1.1.2026, se nebudou vztahovat nové požadavky související s problematikou CSRD
 - stejně jako u stávajících auditorů bude následně požadováno kontinuální profesní vzdělávání k problematice CSRD
 - ti, kteří neabsolvují průběžné vzdělávání k CSRD, nejsou oprávněni provádět ověření zprávy o udržitelnosti
 - Komora auditorů uvede v rejstříku auditorů, kdo neabsolvoval průběžné vzdělávání k problematice CSRD
- Uchazeči, kteří dokončí odbornou praxi a auditorskou zkoušku po 1.1.2026
 - budou absolvovat auditorskou zkoušku zahrnující i problematiku zpráv o udržitelnosti
 - budou absolvovat odbornou praxi zahrnující min. 8 měsíců při provádění ověření zpráv o udržitelnosti nebo jiných souvisejících služeb

Závěr

Děkuji za pozornost

